

EBA/GL/2020/13

30. september 2020

Smernice

o ustreznih podskupinah sektorskih izpostavljenosti, za katere lahko pristojni ali imenovani organi v skladu s členom 133(5)(f) Direktive 2013/36/EU uporabijo blažilnik sistemskih tveganj

1. Obveznosti glede skladnosti in poročanja

Vloga teh smernic

1. Dokument vsebuje smernice, izdane v skladu s členom 16 Uredbe (EU) št. 1093/2010¹. V skladu s členom 16(3) Uredbe (EU) št. 1093/2010 si morajo pristojni organi in finančne institucije na vsak način prizadevati za spoštovanje teh smernic.
2. V smernicah je predstavljeno stališče organa EBA o ustreznih nadzorniških praksah v okviru evropskega sistema finančnega nadzora oziroma o tem, kako naj se pravo Unije uporablja na določenem področju. Pristojni organi iz člena 4(2) Uredbe (EU) št. 1093/2010 ali, kadar se razlikujejo, imenovani organi iz člena 133(3) Direktive 2013/36/EU², za katere smernice veljajo, bi jih morali upoštevati tako, da jih ustrezno vključijo v svoje prakse (npr. s spremembo pravnega okvira ali nadzorniških postopkov), tudi če so smernice namenjene predvsem institucijam.

Zahteve v zvezi s poročanjem

3. Pristojni ali imenovani organi morajo v skladu s členom 16(3) Uredbe (EU) št. 1093/2010 do (10.01.2021) organ EBA uradno obvestiti, ali ravnajo oziroma ali nameravajo ravnati v skladu s temi smernicami, ali pa mu sporočiti razloge za njihovo neupoštevanje. Če pristojni ali imenovani organi do tega roka ne bodo poslali uradnega obvestila, bo organ EBA štel, da jih ne upoštevajo. Uradna obvestila je treba poslati na obrazcu, ki je na voljo na spletni strani organa EBA, na elektronski naslov compliance@eba.europa.eu z navedbo sklica „EBA/GL/2020/13“. Predložiti jih morajo osebe, ki so pooblaščenice za poročanje o skladnosti v imenu svojih pristojnih ali imenovanih organov. Organu EBA je treba sporočiti tudi vsako spremembo stanja glede upoštevanja smernic.
4. Uradna obvestila bodo v skladu s členom 16(3) objavljena na spletni strani organa EBA.

¹ Uredba (EU) št. 1093/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski bančni organ) in o spremembi Sklepa št. 716/2009/ES ter razveljavitvi Sklepa Komisije 2009/78/ES (UL L 331, 15.12.2010, str. 12).

² Direktiva 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnem nadzoru kreditnih institucij in investicijskih podjetij, spremembi Direktive 2002/87/ES in razveljavitvi direktiv 2006/48/ES in 2006/49/ES (UL L 176, 27.6.2013, str. 338).

2. Predmet urejanja, področje uporabe in opredelitev pojmov

Predmet urejanja

5. Te smernice v skladu s členom 133(6) Direktive 2013/36/EU določajo ustrezne podskupine sektorskih izpostavljenosti, za katere lahko zadevni organ uporabi blažilnik sistemskih tveganj v skladu s členom 133(5)(f) navedene direktive.
6. Poleg tega te smernice podrobneje opredeljujejo uporabo blažilnika sistemskih tveganj za navedene podskupine sektorskih izpostavljenosti v skladu s členom 133 Direktive 2013/36/EU, zlasti sistemsko pomembnost tveganj, ki izhajajo iz teh sektorskih izpostavljenosti, interakcijo sektorskega blažilnika sistemskih tveganj z drugimi makrobonitetnimi ukrepi in vzajemnost.

Področje uporabe

7. Te smernice se uporabljajo v zvezi z zahtevo zadevnega organa, da institucije vzdržujejo blažilnik sistemskih tveganj iz člena 133 Direktive 2013/36/EU za podskupine vseh sektorskih izpostavljenosti v državi članici, navedenih v členu 133(5)(b) navedene direktive.

Naslovniki

8. Te smernice so naslovljene na pristojne organe iz člena 4(2)(i) Uredbe (EU) št. 1093/2010 ali, kadar se razlikujejo, na imenovane organe iz člena 133(3) Direktive 2013/36/EU (oboje v nadaljnjem besedilu: zadevni organi).

Opredelitev pojmov

9. Če ni določeno drugače, imajo izrazi v teh smernicah enak pomen kot izrazi, uporabljeni in opredeljeni v Direktivi 2013/36/EU ali Uredbi (EU) št. 575/2013³. Za namene teh smernic se uporabljajo tudi naslednje opredelitve pojmov.

„Poslovna nepremičnina“ pomeni vsako nepremičnino, ki ni stanovanjska nepremičnina v smislu člena 4(1)(75) Uredbe (EU) št. 575/2013.

„Posojilo za potrošnjo“ pomeni posojilo za potrošnjo, kot je opredeljeno v kategoriji 2 dela 2 Priloge II k Uredbi (EU) št. 1071/2013 Evropske centralne banke⁴.

„Razsežnost izpostavljenosti“ pomeni posamezno značilnost izpostavljenosti.

„Element razsežnosti izpostavljenosti“ pomeni sestavni del razsežnosti izpostavljenosti.

³ Uredba (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja ter o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (UL L 176, 27.6.2013, str. 1).

⁴ Uredba (EU) št. 1071/2013 Evropske centralne banke z dne 24. septembra 2013 o bilanci stanja sektorja denarnih finančnih institucij (prenovitev) (ECB/2013/33) (UL L 297, 7.11.2013, str. 1).

„Finančna družba“ pomeni finančno družbo, kot je opredeljena v odstavku 2.55 Priloge A k Uredbi (EU) št. 549/2013⁵.

„Posojilo v tuji valuti“ se nanaša na dajanje posojil v tujih valutah, kot je opredeljeno v smernicah o skupnih postopkih in metodologijah za proces nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja (SREP) ter nadzorniškem stresnem testiranju⁶.

„Sektor država“ pomeni sektor država, kot je opredeljen v odstavku 2.111 Priloge A k Uredbi (EU) št. 549/2013.

„Institucionalna enota“ pomeni institucionalno enoto, kot je opredeljena v odstavku 1.57 Priloge A k Uredbi (EU) št. 549/2013.

„Pravna oseba“ pomeni pravni subjekt, kot je opredeljen v členu 1(5) Uredbe Evropske centralne banke (EU) 2016/867⁷.

„Fizična oseba“ pomeni gospodinjstvo, kot je opredeljeno v odstavku 2.118 Priloge A k Uredbi (EU) št. 549/2013.

„Nefinančna družba“ pomeni nefinančno družbo, kot je opredeljena v odstavku 2.45 Priloge A k Uredbi (EU) št. 549/2013.

„Nedonosna izpostavljenost“ se nanaša na razvrstitev izpostavljenosti kot nedonosne v skladu z odstavki 213–219 dela 2 Priloge V k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 680/2014⁸.

„Zadevni organ“ pomeni pristojni organ ali imenovani organ, kot je ustrezno, iz člena 133(3) Direktive 2013/36/EU.

„Stanovanjska nepremičnina“ pomeni stanovanjsko nepremičnino, kot je opredeljena v točki 75 člena 4(1) Uredbe (EU) št. 575/2013.

„Izpostavljenosti na drobno“ pomenijo izpostavljenosti, ki spadajo v kategorijo izpostavljenosti na drobno v skladu s členom 123 Uredbe (EU) št. 575/2013.

„Sektorske izpostavljenosti“ pomenijo kategorije izpostavljenosti, navedene v členu 133(5)(b) Direktive 2013/36/EU.

⁵ Uredba (EU) št. 549/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o Evropskem sistemu nacionalnih in regionalnih računov v Evropski uniji (UL L 174, 26.6.2013, str. 1).

⁶ Smernice EBA/GL/2014/13, kakor so bile spremenjene.

⁷ Uredba Evropske centralne banke (EU) 2016/867 z dne 18. maja 2016 o zbiranju podrobnih podatkov o kreditih in kreditnem tveganju (ECB/2016/13) (UL L 144, 1.6.2016, str. 44).

⁸ Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 680/2014 z dne 16. aprila 2014 o določitvi izvedbenih tehničnih standardov v zvezi z nadzorniškimi poročanjem institucij v skladu z Uredbo (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 191, 28.6.2014, str. 1).

„Razmerje med skupnim dolgom in EBITDA“ pomeni razmerje med skupnim dolgom in dobičkom pred obrestmi, davki in amortizacijo (EBITDA), kot je opredeljeno v oddelku 3 smernic ECB o transakcijah s finančnim vzvodom (*Guidance on leveraged transactions*, maj 2017).

„Nezavarovana izpostavljenost“ pomeni izpostavljenost, ki ni zavarovana s pravico do zasega, hipoteko ali drugim vrednostnim papirjem, ki se uporabi, če dolžnik ne izvede plačila.

3. Izvajanje

Začetek uporabe

10. Te smernice se začnejo uporabljati 29. decembra 2020.

4. Merila za opredelitev podskupin sektorskih izpostavljenosti

11. Ob upoštevanju oddelkov 5 in 7 bi morali zadevni organi pri uporabi blažilnika sistemskih tveganj v skladu s členom 133(4) in (5)(f) Direktive 2013/36/EU opredeliti podskupino ali podskupine sektorskih izpostavljenosti, in sicer tako, da bi združili en element ali podelement iz vsake od naslednjih razsežnosti izpostavljenosti:

- a. vrsta dolžnika ali sektor nasprotne stranke;
- b. vrsta izpostavljenosti in
- c. vrsta zavarovanja s premoženjem.

Seznam elementov za vsako razsežnost in njihova razčlenitev sta navedena v oddelku 6.

12. Poleg minimalnega niza razsežnosti iz odstavka 11 lahko zadevni organi, kadar je to primerno, ustrezno utemeljeno in sorazmerno, da bi preprečili in zmanjšali makrobonitetna ali sistemska tveganja, kot je navedeno v členu 133(1) Direktive 2013/36/EU, nadalje združijo izbrane elemente ali podelemente razsežnosti iz odstavka 11 s po enim elementom ali podelementom iz katere od naslednjih povezanih podrazsežnosti:

- a. gospodarska dejavnost (za element „pravna oseba“ razsežnosti „vrsta dolžnika ali sektor nasprotne stranke“);
- b. profil tveganosti (za razsežnost „vrsta izpostavljenosti“) in
- c. geografsko območje (za razsežnost „vrsta zavarovanja s premoženjem“).

Seznam elementov za vsako podrazsežnost in njihova razčlenitev sta navedena v oddelku 6.

13. Z odstopanjem od odstavka 12 lahko zadevni organi združijo dva elementa iz podrazsežnosti „profil tveganosti“, če se jim to zdi potrebno in če so tveganja, ki izhajajo iz ciljne podskupine sektorskih izpostavljenosti, sistemska pomembna v skladu z oddelkom 5.

14. Primeri možnih kombinacij elementov in podelementov razsežnosti in podrazsežnosti, navedenih v tem oddelku, so vključeni v Prilogo 2.

5. Merila za ocenjevanje systemske pomembnosti tveganj, ki izhajajo iz podskupin sektorskih izpostavljenosti

15. Zadevni organi bi morali pri opredelitvi podskupine sektorskih izpostavljenosti, za katere lahko uporabijo blažilnik sistemskih tveganj, preučiti, ali je upravičeno aktivirati sektorski blažilnik sistemskih tveganj na podlagi systemske pomembnosti tveganj, ki izhajajo iz podskupine sektorskih izpostavljenosti, na katere se želijo usmeriti, pri čemer bi morali upoštevati različne vire, iz katerih lahko ta tveganja izhajajo z vidika nacionalne finančne stabilnosti, in se izogibati pretirano razčlenjeni uporabi sektorskega blažilnika sistemskih tveganj.
16. Za namene odstavka 15 bi morali zadevni organi kvantitativno in kvalitativno oceniti systemsko pomembnost tveganj, ki izhajajo iz podskupine sektorskih izpostavljenosti, po potrebi vključno z določitvijo pragov pomembnosti.
17. Zadevni organi bi morali pri izvajanju ocene iz odstavka 16 upoštevati naslednja merila:
 - a. velikost,
 - b. tveganost in
 - c. medsebojno povezanost.

5.1. Velikost

18. Zadevni organi bi morali preučiti, ali velikost ciljne podskupine sektorskih izpostavljenosti lahko povzroči resno tveganje za finančni sistem in realno gospodarstvo v zadevni državi članici. V ta namen lahko ustrezni organi upoštevajo relativno velikost podskupine v primerjavi s skupnimi sredstvi nacionalnega bančnega sistema, skupnimi tveganju prilagojenimi sredstvi nacionalnega bančnega sistema, skupnim kapitalom nacionalnega bančnega sistema in BDP nacionalnega gospodarstva. Zadevni organi lahko po potrebi upoštevajo tudi druge vidike, pri nekaterih izpostavljenostih na primer strukturo trga.

5.2. Tveganost

19. Zadevni organi bi morali preučiti, ali je kreditno, tržno in likvidnostno tveganje ciljne podskupine izpostavljenosti povezano z obsegom izgub, ki izhajajo iz te podskupine. Pri meritvah tveganosti je mogoče upoštevati pretekle stopnje izgub/oslabitev, razvoj verjetnosti neplačila (PD)/izgube ob neplačilu (LGD), popravke vrednosti in tržna gibanja. Glede na preventivno naravo makrobonitetnih blažilnikov se lahko upoštevajo tudi v prihodnost usmerjeni kazalniki, vključno z izgubami v neugodnih makroekonomskih razmerah.

5.3. Medsebojna povezanost

20. Zadevni organi bi morali preučiti, ali so druge podskupine izpostavljenosti ali udeležencev na finančnem trgu neposredno in/ali posredno odvisne od ciljne podskupine sektorskih izpostavljenosti in ali bi lahko uresničitev tveganja v ciljni podskupini povzročila negativne neposredne in/ali posredne pomembne učinke prelivanja na druge izpostavljenosti ali na udeležence na finančnem trgu.

6. Razvrstitev razsežnosti in podrazsežnosti

21. Razsežnosti in podrazsežnosti podskupine sektorskih izpostavljenosti iz oddelka 4 bi morale vključevati elemente, navedene v tem oddelku. Priloga 1 vsebuje pregled razsežnosti in povezanih podrazsežnosti ter njihovih elementov, ki bi jih bilo treba uporabiti za opredelitev posamezne podskupine sektorske izpostavljenosti v skladu s temi smernicami.

6.1. Vrsta dolžnika ali sektor nasprotne stranke

22. Razsežnost „vrsta dolžnika ali sektor nasprotne stranke“ bi morala vključevati dva medsebojno izključujoča se elementa:

6.1.1. pravna oseba ali

6.1.2. fizična oseba.

23. Element „pravna oseba“ bi moral vključevati naslednje podelemente:

6.1.1.1. nefinančne družbe,

6.1.1.2. finančne družbe in

6.1.1.3. sektor država.

6.1.a. Gospodarska dejavnost

24. Podrazsežnost „gospodarska dejavnost“ bi morala vključevati gospodarske dejavnosti, opredeljene z abecedno šifro na prvi ravni (področja) skupne statistične klasifikacije gospodarskih dejavnosti v Evropski skupnosti (NACE Revizija 2), kot je določena v Prilogi I k Uredbi (ES) št. 1893/2006⁹.

6.2. Vrsta izpostavljenosti

25. Razsežnost „vrsta izpostavljenosti“ bi morala vključevati naslednje elemente:

6.2.1. vse izpostavljenosti,

6.2.2. izpostavljenosti na drobno in

6.2.3. izpostavljenosti, ki niso izpostavljenosti na drobno.

⁹ Uredba (ES) št. 1893/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o uvedbi statistične klasifikacije gospodarskih dejavnosti NACE Revizija 2 in o spremembi Uredbe Sveta (EGS) št. 3037/90 kakor tudi nekaterih uredb ES o posebnih statističnih področjih (UL L 393, 30.12.2006, str. 1).

26. Upošteva se lahko tudi nadaljnja razčlenitev na naslednje elemente v skladu z razvrstitvijo, določeno v prilogah II in IV Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 680/2014¹⁰:

a. bilančne postavke:

- i. lastniški instrumenti,
- ii. dolžniški vrednostni papirji ter
- iii. krediti in druga finančna sredstva;

b. zunajbilančne postavke:

- iv. prevzete obveznosti iz kreditov,
- v. dana finančna poročstva in
- vi. druge prevzete obveznosti.

27. Instrument „kredit in druga finančna sredstva“ bi moral biti razčlenjen na:

- iii.a posojila v tujih valutah in
- iii.b posojila za potrošnjo.

6.2.a. Profil tveganosti

28. Podrazsežnost „profil tveganosti“ bi morala vključevati naslednje elemente:

- 6.2.a.1. nedonosne izpostavljenosti,
- 6.2.a.2. utež tveganja,
- 6.2.a.3. razmerje med skupnim dolgom in EBITDA (samo za pravne osebe),
- 6.2.a.4. razmerje med posojilom in vrednostjo nepremičnine (LTV),
- 6.2.a.5. razmerje med posojilom in dohodkom (samo za fizične osebe),
- 6.2.a.6. razmerje med dolgom in dohodkom (DTI) (samo za fizične osebe) ter
- 6.2.a.7. razmerje med odplačilom dolga in dohodkom (samo za fizične osebe).

¹⁰ Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 680/2014 z dne 16. aprila 2014 o določitvi izvedbenih tehničnih standardov v zvezi z nadzorniškimi poročanjem institucij v skladu z Uredbo (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 191, 28.6.2014, str. 1).

Pri elementih 6.2.a.4 do 6.2.a.7 bi bilo treba upoštevati metode za njihovo merjenje in izračun ter njihove opredelitve, določene v prilogah IV in V k Priporočilu ESRB/2016/14 o odpravljanju vrzeli v podatkih o nepremičninah, kakor je bilo spremenjeno s Priporočilom ESRB/2019/3.

Pri elementih od 6.2.a.1 do 6.2.a.7 bi bilo treba navesti prag, ki bi moral ali ki ne bi smel biti presežen pri opredelitvi podskupine izpostavljenosti.

6.3. Vrsta zavarovanja s premoženjem

29. Razsežnost „vrsta zavarovanja s premoženjem“¹¹ bi morala vključevati naslednje elemente:

6.3.1. zavarovano (s premoženjem) in

6.3.2. nezavarovano.

30. Element „zavarovano (s premoženjem)“ bi moral biti razčlenjen na:

6.3.1.1. vse vrste zavarovanja s premoženjem;

6.3.1.2. zavarovano s stanovanjsko nepremičnino;

6.3.1.3. zavarovano s poslovno nepremičnino in

6.3.1.4. zavarovano s premoženjem, ki ni nepremičnina.

6.3.a. Geografsko območje

31. Podrazsežnost „geografsko območje“ bi morala vključevati naslednje elemente (teritorialne enote) v skladu z evropsko skupno klasifikacijo statističnih teritorialnih enot (NUTS), določeno v Prilogi I k Uredbi (ES) št. 1059/2003¹²:

6.3.a.1. država članica (teritorialna enota na ravni NUTS 1¹³);

6.3.a.2. regija države članice (teritorialna enota na ravni NUTS 2) in

6.3.a.3. podregija ali mesto v predhodni teritorialni enoti (teritorialna enota na ravni NUTS 3).

32. Kadar se en element iz podrazsežnosti „geografsko območje“ združi z elementom ali podelementom razsežnosti „vrsta zavarovanja s premoženjem“, bi bilo treba podrazsežnost „geografsko območje“ razumeti na naslednji način:

¹¹ Zaradi celovitega prikaza je tudi „nezavarovano“ predstavljeno kot vrsta zavarovanja s premoženjem.

¹² Uredba (ES) št. 1059/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. maja 2003 o oblikovanju skupne klasifikacije statističnih teritorialnih enot (nuts) (UL L 154, 21.6.2003, str. 1), kakor je bila spremenjena.

¹³ V primeru večjih držav članic se raven NUTS 1 ne nanaša na celotno državo članico, ampak na njene regije. Zato je ta raven navedena med elementi, čeprav za nekatere države članice ni relevantna.

- a) če je izpostavljenost zavarovana s stanovanjsko ali poslovno nepremičnino, se podrazsežnost nanaša na konkretno lokacijo nepremičnine (regija, podregija ali mesto) v državi članici ali na vse izpostavljenosti, zavarovane v tej državi članici;
- b) če je izpostavljenost zavarovana s premoženjem, ki ni nepremičnina, se podrazsežnost v primeru fizičnih oseb nanaša na prebivališče dolžnika ali nasprotne stranke (regija, podregija ali mesto) v državi članici ali na vse izpostavljenosti, zavarovane s premoženjem, ki ni nepremičnina, v tej državi članici, v primeru pravnih oseb pa na konkretno lokacijo statutarnega sedeža pravne osebe (regija, podregija ali mesto) v državi članici;
- c) če izpostavljenost ni zavarovana, se podrazsežnost v primeru fizičnih oseb nanaša na konkretno prebivališče dolžnika ali nasprotne stranke (regija, podregija ali mesto) v državi članici ali na vse nezavarovane izpostavljenosti v tej državi članici, v primeru pravnih oseb pa na konkretno lokacijo statutarnega sedeža pravne osebe (regija, podregija ali mesto) v državi članici.

7. Splošna načela pri opredelitvi podskupine sektorskih izpostavljenosti

33. Zadevni organ bi moral pri opredelitvi podskupine sektorskih izpostavljenosti v skladu z oddelki od 4 do 6 zagotoviti ustrezno ravnovesje med obravnavanjem makrobonitetnih ali sistemskih tveganj, ki izhajajo iz ciljne podskupine, in nenamernimi posledicami uporabe blažilnika sistemskih tveganj na tej podskupini.
34. Kadar se zadevni organi razlikujejo od pristojnih organov, bi morali sodelovati s pristojnimi organi, da bi lažje ustrezno opredelili podskupine sektorskih izpostavljenosti, za katere se lahko uporabi blažilnik sistemskih tveganj, ter zlasti preprečili prekrivanje in dvojno štetje tveganj.

7.1. Neupravičene interakcije z drugimi makrobonitetnimi ukrepi

35. Zadevni organi bi morali za namene odstavka 32 zlasti:
- zagotoviti, da so tveganja, ki se obravnavajo z uporabo blažilnika sistemskih tveganj, določenega v skladu s temi smernicami, jasno in natančno opredeljena;
 - kadar nameravajo uvesti sektorski blažilnik sistemskih tveganj, upoštevati in navesti interakcijo z drugimi makrobonitetnimi ukrepi, da bi preprečili neupravičeno aktivacijo blažilnika za tveganja, ki so že obravnavana s temi makrobonitetnimi ukrepi;
 - preprečiti neupravičene interakcije, ki se lahko pojavijo med blažilniki sistemskih tveganj, če je v ista sistemska tveganja usmerjenih več blažilnikov (sektorski in/ali širši blažilniki sistemskih tveganj) ali če se isti element za opredelitev podskupine sektorskih izpostavljenosti uporabi pri več sektorskih blažilnikih sistemskih tveganj.

7.2. Vzajemnost

36. Zadevni organi bi morali pri opredelitvi ustrezne podskupine sektorskih izpostavljenosti, za katere lahko uporabijo blažilnik sistemskih tveganj, upoštevati naslednje.
- Pretirano razčlenjena uporaba sektorskega blažilnika sistemskih tveganj bo druge organe odvrčala od vzajemnega delovanja v skladu s členom 134 Direktive 2013/36/EU, če je verjetno, da bosta izvajanje ukrepa v institucijah in naknadno spremljanje v zadevnih organih povezana z visokimi stroški.
 - Med jurisdikcijami lahko obstajajo podatkovne vrzeli, ki izhajajo iz neusklajenih opredelitev, kar lahko povzroči izzive pri vzajemnosti in s tem pri učinkovitosti ukrepa. Zadevni organi bi morali uporabljati že obstoječe vire podatkov, da bi zmanjšali take vrzeli.
37. Da bi bila vzajemnost za vzajemno delujoče organe kar najenostavnejša, bi si morali zadevni organi države članice, ki aktivira blažilnik sistemskih tveganj, prizadevati, da zagotovijo vse informacije (vključno z opredelitvami in ustreznimi izračuni), ki se jim zdijo pomembne in

drugim državam članicam niso na voljo, tako da lahko vzajemno delujoči organi ustrezno ocenijo, ali naj uporabijo vzajemno stopnjo blažilnika.

38. Zadevni organi bi morali upoštevati Priporočilo ESRB/2015/2 o ocenjevanju čezmejnih učinkov ukrepov makrobonitetne politike in njihovi prostovoljni vzajemnosti ter po potrebi zagotoviti vzajemnost ukrepov v zvezi z blažilnikom sistemskih tveganj, uvedenih v drugih državah članicah.

7.3. Razkritje

39. Zadevni organi bi si morali prizadevati za javno razkritje vseh pravil ali splošnih smernic, po potrebi vključno s pragovi za pomembnost iz oddelka 5 teh smernic, izdanih za izvajanje določb iz teh smernic, če razkritje teh informacij ne bi ogrozilo stabilnosti finančnega sistema.

Priloga 1 – seznam razsežnosti in podrazsežnosti, ki se uporabljajo za posamezne sektorske izpostavljenosti na visoki ravni

(i) Izpostavljenosti na drobno do fizičnih oseb, zavarovane s stanovanjskimi nepremičninami	(ii) Izpostavljenosti do pravnih oseb, zavarovane s hipotekami na poslovne nepremičnine	(iii) Izpostavljenosti do pravnih oseb, razen izpostavljenosti, določenih v točki (ii)	(iv) Izpostavljenosti do fizičnih oseb, razen izpostavljenosti, določenih v točki (i)
1. Vrsta dolžnika ali sektor nasprotne stranke	1. Vrsta dolžnika ali sektor nasprotne stranke	1. Vrsta dolžnika ali sektor nasprotne stranke	1. Vrsta dolžnika ali sektor nasprotne stranke i. Fizične osebe
i. Fizične osebe	i. Nefinančne družbe ii. Finančne družbe iii. Sektor država	i. Nefinančne družbe ii. Finančne družbe iii. Sektor država	
	1.a. Gospodarska dejavnost	1.a. Gospodarska dejavnost	
	i. NACE A–S	i. NACE A–S	
2. Vrsta izpostavljenosti	2. Vrsta izpostavljenosti	2. Vrsta izpostavljenosti	2. Vrsta izpostavljenosti
i. Na drobno	i. Vse izpostavljenosti ii. Na drobno iii. Razen na drobno	i. Vse izpostavljenosti ii. Na drobno iii. Razen na drobno	i. Vse izpostavljenosti ii. Na drobno iii. Razen na drobno
<u>Po instrumentih</u>	<u>Po instrumentih</u>	<u>Po instrumentih</u>	<u>Po instrumentih</u>
i. Lastniški instrumenti ii. Dolžniški vrednostni papirji	i. Lastniški instrumenti ii. Dolžniški vrednostni papirji	i. Lastniški instrumenti ii. Dolžniški vrednostni papirji	i. Lastniški instrumenti ii. Dolžniški vrednostni papirji

(i) Izpostavljenosti na drobno do fizičnih oseb, zavarovane s stanovanjskimi nepremičninami	(ii) Izpostavljenosti do pravnih oseb, zavarovane s hipotekami na poslovne nepremičnine	(iii) Izpostavljenosti do pravnih oseb, razen izpostavljenosti, določenih v točki (ii)	(iv) Izpostavljenosti do fizičnih oseb, razen izpostavljenosti, določenih v točki (i)
iii. Krediti in druga finančna sredstva <ul style="list-style-type: none"> a. Posojila v tujih valutah b. Posojila za potrošnjo iv. Prevzete obveznosti iz kreditov v. Dana finančna poroštva vi. Druge prevzete obveznosti	iii. Krediti in druga finančna sredstva <ul style="list-style-type: none"> a. Posojila v tujih valutah iv. Prevzete obveznosti iz kreditov v. Dana finančna poroštva vi. Druge prevzete obveznosti	iii. Krediti in druga finančna sredstva <ul style="list-style-type: none"> a. Posojila v tujih valutah iv. Prevzete obveznosti iz kreditov v. Dana finančna poroštva vi. Druge prevzete obveznosti	iii. Krediti in druga finančna sredstva <ul style="list-style-type: none"> a. Posojila v tujih valutah b. Posojila za potrošnjo iv. Prevzete obveznosti iz kreditov v. Dana finančna poroštva vi. Druge prevzete obveznosti
2.a. Profil tveganosti <ul style="list-style-type: none"> i. Nedonosne izpostavljenosti ii. Utež tveganja iii. Razmerje med posojilom in vrednostjo nepremičnine iv. Razmerje med posojilom in dohodkom v. Razmerje med dolgom in dohodkom vi. Razmerje med odplačilom dolga in dohodkom 	2.a. Profil tveganosti <ul style="list-style-type: none"> i. Nedonosne izpostavljenosti ii. Utež tveganja iii. Razmerje med posojilom in vrednostjo nepremičnine iv. Razmerje med dolgom in EBITDA 	2.a. Profil tveganosti <ul style="list-style-type: none"> i. Nedonosne izpostavljenosti ii. Utež tveganja iii. Razmerje med posojilom in vrednostjo nepremičnine iv. Razmerje med dolgom in EBITDA 	2.a. Profil tveganosti <ul style="list-style-type: none"> i. Nedonosne izpostavljenosti ii. Utež tveganja iii. Razmerje med posojilom in vrednostjo nepremičnine iv. Razmerje med posojilom in dohodkom v. Razmerje med dolgom in dohodkom vi. Razmerje med odplačilom dolga in dohodkom
3. Vrsta zavarovanja s premoženjem <ul style="list-style-type: none"> i. Zavarovano s stanovanjsko nepremičnino 	3. Vrsta zavarovanja s premoženjem <ul style="list-style-type: none"> ii. Zavarovano s poslovno nepremičnino 	3. Vrsta zavarovanja s premoženjem <ul style="list-style-type: none"> i. Zavarovano s stanovanjsko nepremičnino iv. Zavarovano s premoženjem, ki ni nepremičnina v. Nezavarovano 	3. Vrsta zavarovanja s premoženjem <ul style="list-style-type: none"> i. Vse vrste zavarovanja s premoženjem ii. Zavarovano s stanovanjsko nepremičnino iii. Zavarovano s poslovno nepremičnino iv. Zavarovano s premoženjem, ki ni nepremičnina v. Nezavarovano
3.a. Geografsko območje	3.a. Geografsko območje	3.a. Geografsko območje	3.a. Geografsko območje

(i) Izpostavljenosti na drobno do fizičnih oseb, zavarovane s stanovanjskimi nepremičninami	(ii) Izpostavljenosti do pravnih oseb, zavarovane s hipotekami na poslovne nepremičnine	(iii) Izpostavljenosti do pravnih oseb, razen izpostavljenosti, določenih v točki (ii)	(iv) Izpostavljenosti do fizičnih oseb, razen izpostavljenosti, določenih v točki (i)
i. Država (raven NUTS 1) ii. Regija (raven NUTS 2) iii. Mesto (raven NUTS 3)	i. Država (raven NUTS 1) ii. Regija (raven NUTS 2) iii. Mesto (raven NUTS 3)	i. Država (raven NUTS 1) ii. Regija (raven NUTS 2) iii. Mesto (raven NUTS 3)	i. Država (raven NUTS 1) ii. Regija (raven NUTS 2) iii. Mesto (raven NUTS 3)

Priloga 2 – Primeri uporabe meril za opredelitev podskupin sektorskih izpostavljenosti

40. Uporabo meril za opredelitev podskupin sektorskih izpostavljenosti, določenih v oddelku 4 teh smernic, je mogoče ponazoriti s šestimi primeri. Pri vseh primerih se predpostavlja, da je podskupina v skladu z oddelkom 5 teh smernic sistemsko pomembna.
41. Primer 1: v državi X potrošniška posojila skupaj predstavljajo 25 % vseh posojil. Ta delež se v zadnjih letih hitro povečuje (iskanje donosov), predvsem zaradi nizkih marž pri zavarovanih posojilih in znižanja kreditnih standardov. Ko bo v državi X upadla gospodarska rast, bi lahko zaradi gospodarskih razmer neplačila in nerednost plačil v portfeljih potrošniških posojil postali veliko pogostejši. V tem primeru bi lahko zadevni organ v času gospodarske rasti uporabil sektorski blažilnik sistemskih tveganj na naslednji podskupini:
1. vrsta dolžnika ali sektor nasprotne stranke = fizične osebe;
 2. vrsta izpostavljenosti = vse izpostavljenosti pri posojilih za potrošnjo;
 3. vrsta zavarovanja s premoženjem = nezavarovano.

To je podskupina četrte vrste sektorskih izpostavljenosti iz člena 133(5)(b) direktive o kapitalskih zahtevah (CRD V).

42. Primer 2: v državi Y je 70 % hipotekarnih posojil v sektorju stanovanjskih nepremičnin skoncentriranih v glavnem mestu. Po podatkih nacionalnih in mednarodnih študij je nepremičninski trg v glavnem mestu precenjen (v primerjavi s podeželjem). Obenem se je zaradi nizkih obrestnih mer znatno povečala zadolženost gospodinjstev v državi Y. V tem primeru bi lahko zadevni organ uporabil sektorski blažilnik sistemskih tveganj na naslednji podskupini:
1. vrsta dolžnika ali sektor nasprotne stranke = fizične osebe;

- 2. vrsta izpostavljenosti = izpostavljenosti na drobno;
- 2.a. profil tveganosti = LTV > 60 % in DTI > 4;
- 3. vrsta zavarovanja s premoženjem = stanovanjske nepremičnine;
- 3.a. geografsko območje = glavno mesto.

To je podskupina prve vrste sektorskih izpostavljenosti iz člena 133(5)(b) direktive o kapitalskih zahtevah (CRD V).

43. Primer 3: v državi Z je 20 % vseh posojil, zavarovanih z nepremičninami, v domačem kmetijskem sektorju. Skupen obseg posojil, zavarovanih z nepremičninami, v državi Z presega BDP države. Kmetijski sektor v tej državi ni dobičkonosen. Večina izpostavljenosti v tem sektorju so izpostavljenosti zelo zadolženim dolžnikom, ki so obenem zelo občutljivi za dvige obrestnih mer. Za državo Z ta podskupina izpostavljenosti pomeni sistemsko tveganje. Zadevni organ bi lahko uporabil sektorski blažilnik sistemskih tveganj na naslednji podskupini:

- 1. vrsta dolžnika ali sektor nasprotne stranke = nefinančne družbe;
- 1.a. gospodarska dejavnost = NACE A;
- 2. vrsta izpostavljenosti = vse izpostavljenosti pri kreditih in drugih finančnih sredstvih;
- 2.a. profil tveganosti = razmerje med dolgom in EBITDA > 4;
- 3. vrsta zavarovanja s premoženjem = poslovne nepremičnine.

To je podskupina druge vrste sektorskih izpostavljenosti iz člena 133(5)(b) direktive o kapitalskih zahtevah (CRD V).

44. Primer 4: v državi W neporavnane podjetniške obveznice znašajo 500 milijard EUR, kar predstavlja 20 % BDP države. Skoraj 50 % teh obveznic je v lasti nacionalnega bančnega sektorja. Ker so obrestne mere že več let nizke, se je delež podjetniških obveznic na najnižji stopnji naložbenega razreda v bilancah stanja bank povečal z 10 % na 40 %. Če bi nastopila recesija, bi lahko izgube, ki bi izhajale iz teh obveznic, destabilizirale nacionalni bančni sektor. Zadevni organ bi lahko uporabil sektorski blažilnik sistemskih tveganj na naslednji podskupini:

1. vrsta dolžnika ali sektor nasprotne stranke = nefinančne družbe;
2. vrsta izpostavljenosti = vse izpostavljenosti pri dolžniških vrednostnih papirjih;
3. vrsta zavarovanja s premoženjem = nezavarovano.

To je podskupina tretje vrste sektorskih izpostavljenosti iz člena 133(5)(b) direktive o kapitalskih zahtevah (CRD V).

45. Primer 5: v državi P je zadolženost gospodinjstev sorazmerno visoka, stanovanjski trg pa ima znatne ranljivosti. Poleg tega v državi P velik delež bank uporablja modele na osnovi notranjih bonitetnih ocen. Na državni ravni je znaten delež hipotekarnih posojil za stanovanjske nepremičnine, povprečne uteži tveganja pa so nižje kot pri primerljivih subjektih v EU. V tem primeru bi lahko zadevni organ uporabil sektorski blažilnik sistemskih tveganj na naslednji podskupini:

1. vrsta dolžnika ali sektor nasprotne stranke = fizične osebe;
2. vrsta izpostavljenosti = izpostavljenosti na drobno;
 - 2.a. profil tveganosti = (povprečna) utež tveganja < 20 %;
3. vrsta zavarovanja s premoženjem = stanovanjske nepremičnine.

To je podskupina prve vrste sektorskih izpostavljenosti iz člena 133(5)(b) direktive o kapitalskih zahtevah (CRD V).

46. Primer 6: v državi Q je za bančni sektor značilna bilanca stanja z nizko boniteto. V tej državi so obrestne mere že več let nizke, kar povzroča strukturne ranljivosti. Če bi se obrestne mere v prihodnje zvišale, bi lahko nevarnost porasta nedonosnih kreditov povzročila resna sistemska tveganja v državi Q. V tem primeru bi lahko zadevni organ iz preventivnih razlogov uporabil sektorski blažilnik sistemskih tveganj na naslednji podskupini:

1. vrsta dolžnika ali sektor nasprotne stranke = nefinančne družbe;
2. vrsta izpostavljenosti = vse izpostavljenosti;

2.a. profil tveganosti = delež nedonosnih izpostavljenosti > 5 %;

3. vrsta zavarovanja s premoženjem = poslovne nepremičnine.

To je podskupina druge vrste sektorskih izpostavljenosti iz člena 133(5)(b) direktive o kapitalskih zahtevah (CRD V).